Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry

Helsinki 25.11.2021

Kirjallinen lausunto hallintovaliokunnalle hallituksen esityksestä HE 187/2021

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry lausuu vireillä olevasta hallituksen esityksestä HE 187/2021 liittyen valtion virkamieslain muuttamiseen. Lausuntomme koskee lakiesityksessä olevaa valtion virkamieslain 6b§:n muuttamista. Hallituksen esityksen perusteluissa on esitetyn muutoksen osalta todettu muun muassa seuraavaa:

> *Säännöksen mukainen menettely ei ole mahdollista esimerkiksi, jos määräaikaisen virkasuhteen perusteena on sijaisuus. Huolimatta siitä, että sijainen voi työskennellä myös muissa tehtävissä kuin sijaistettava, määräaikainen virkasuhde perustuu tuolloinkin poissaolon aiheuttamiin poikkeusjärjestelyihin. Poikkeusjärjestelytarpeen lakattua, mahdollisten perustettavien virkojen täyttö perustuu lähtökohtaisesti virkamieslain pääsääntöön, viran haettavaksi julistamiseen.*

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ei pidä perusteltuna, että virka voitaisiin täyttää ilman julkista hakumenettelyä yksinomaan tilanteissa, joissa määräaikainen virkasuhde on perustunut työn luonteeseen määräaikaisena. Kyseisen menettelytavan tulisi olla mahdollinen myös sijaisuuteen perustuvien määräaikaisuuksien yhteydessä. Virastoissa tulee varsin usein vastaan tilanteita, jossa sijaistettava virkamies ei palaa omaan virkaansa virkavapaan jälkeen. Tällöin sijaisen virkaan nimittäminen olisi hyvä olla mahdollista ilman julkaista hakua, mikäli sen lakimääräiset edellytykset täyttyvät. Muun muassa Suomen Akatemia kiinnitti tähän seikkaan huomiota hallituksen esityksen valmisteluvaiheen kuulemisessa.

On syytä korostaa, että nimittäminen virkaan ilman julkista hakumenettelyä on aina viraston omassa harkinnassa ja kenelläkään yksittäisellä virkamiehellä ei ole tähän järjestelyyn subjektiivista oikeutta. Olisi kuitenkin perusteltua, että nyt vireillä olevan lakiesityksen perusteluissa ei asetettaisi liian jyrkkiä reunaehtoja virastokohtaisen harkintavallan käytölle.

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry esittää, että hallintovaliokunta toteaa mietinnössään nimenomaisesti, että 6b§:n mukainen järjestely on käytettävissä sekä tilanteissa, joissa määräaikaisuus on perustunut työn luonteeseen, että myös sijaisuusperusteisissa määräaikaisuustilanteissa.

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry:n puolesta,

Simo Pöyhönen
Toiminnanjohtaja

Petri Toiviainen
Neuvottelupäällikkö

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry on akavalainen etujärjestö, joka toimii jäsenistönsä edunvalvojana työmarkkinoilla. Liittoon kuuluu lähes 13 000 korkeakoulutettua jäsentä, jotka työskentelevät hallinnon, talouden, tutkimuksen, koulutuksen sekä viestinnän esimies- ja asiantuntijatehtävissä. Yleisimmät tutkintonimikkeet ovat VTM, YTM ja HTM.